

De prins van Winterfel

In de haard lag een dikke laag koude, zwarte as; de kamer had geen andere verwarming dan de kaarsen. Elke keer dat er een deur werd geopend, flakkerden en huiverden hun vlammetjes. Ook de bruid huiverde. Ze hadden haar gekleed in witte lamswol, afgezet met kant. De mouwen en het lijfje waren met zoetwaterparels bestikt en haar voeten waren gestoken in witte hertenleren muiltjes – mooi, maar niet warm. Haar gezicht was bleek en bloedeloos.

Een gezicht uit ijs gehouwen, dacht Theon Grauwvreugd terwijl hij een met bont afgezette mantel om haar schouders hing. *Een lijk in sneeuw begraven*. ‘Vrouwe. Het is tijd.’ Achter de deur riep de muziek hen: de luit, de fluit, de trom.

De bruid sloeg haar ogen op. Bruine ogen, glinsterend in het kaarslicht. ‘Ik zal een goede echtgenote voor hem zijn, en t-trouw... Ik zal hem behagen en hem zonen schenken. Ik zal een betere vrouw voor hem zijn dan de echte Arya ooit had kunnen zijn, dat zal hij wel merken.’

Dat soort praatjes kunnen je dood betekenen, of erger. Die les had hij geleerd als Riekt. ‘U bént de echte Arya, vrouwe. Arya van het huis Stark, dochter van heer Eddard, erfgename van Winterfel.’ Haar naam, ze moest haar náám onthouden. ‘Arya Onderweg. Uw zuster noemde u altijd Arya Paardenhoofd.’

‘Ik had die naam verzonnen. Ze had zo’n lang gezicht, net een paard. Ik niet. Ik was knap.’ Eindelijk vulden haar ogen zich met tranen. ‘Ik was nooit zo mooi als Sansa, maar ze zeiden allemaal dat ik knap was. Vindt heer Rammert me knap?’

‘Ja,’ loog hij. ‘Dat zei hij tenminste tegen mij.’

‘Maar hij weet best wie ik ben. Wie ik echt ben. Ik zie het wanneer hij naar me kijkt. Hij kijkt zo kwaad, zelfs als hij glimlacht, maar dat komt niet door mij. Ze zeggen dat hij graag mensen pijn doet.’

‘U zou niet naar zulke... leugens moeten luisteren, vrouwe.’

‘Ze zeggen dat hij jou pijn heeft gedaan. Je handen, en...’

Hij kreeg een droge mond. ‘Ik... dat verdiende ik. Ik had hem kwaad gemaakt. U moet hem nooit kwaad maken. Heer Rammert is een... goedaardige man, en vriendelijk. Maak hem blij, dan zal hij u goed behandelen. Wees een goede vrouw voor hem.’

‘Help me dan.’ Ze klemde zich aan hem vast. ‘Alsjeblieft. Ik keek vroeger altijd naar je, als je op de binnenplaats met je zwaarden aan het oefenen was. Je was zo knap.’ Ze kneep even in zijn arm. ‘We kunnen weglopen, dan kan ik je vrouw worden... of je... je hoer... wat je maar wilt. Je kunt mijn man worden.’

Theon trok zijn arm los. ‘Ik ben geen... Ik ben niemands man.’ *Een man zou haar helpen.* ‘Wees nou maar gewoon Arya, zijn vrouw. Maak hem blij of... maak hem nou maar gewoon blij, en hou op met dat geklets over iemand anders.’ *Jeanne heet ze, dat rijmt op tranen.* De muziek werd nadrukkelijker. ‘Het is tijd. Veeg die tranen maar uit je ogen. *Bruine ogen. Ze zouden grijs moeten zijn. Iemand zal het opmerken. Iemand zal het zich herinneren.* ‘Goed. Nu glimlachen...’

Het meisje probeerde het. Haar trillende lippen trokken zich op en versteenden daar, zodat hij haar tanden kon zien. *Mooie witte tanden*, dacht hij, *maar als ze hem kwaad maakt, zal er niet veel van overblijven.* Toen hij de deur opendeed, waaiden drie van de vier kaarsen flakkerend uit. Hij leidde de bruid de mist in, waar de bruiloftsgasten stonden te wachten.

‘Waarom ik?’ had hij vrouwe Dustin gevraagd toen ze vertelde dat hij de bruid moest weggeven.

‘Haar vader en al haar broers zijn dood. Haar moeder kwam om in de Tweeling. Haar ooms zijn verdwenen of dood of gevangen.’

‘Ze heeft nog een broer.’ *Ze heeft nog drie broers*, had hij kunnen zeggen. ‘Jon Sneeuw zit bij de Nachtwacht.’

‘Een halfbroer, een bastaard en verbonden met de Muur. Jij was haar vaders pupil, je staat het dichtst bij haar verwanten. Dus ben jij de beste keus om haar hand weg te geven.’

Het dichtst bij haar verwanten. Theon Grauwvreugd was opgegroeid met Arya Stark. Theon zou een oplichter kunnen ontmaskeren. Als ze zagen dat hij Boltens meisje als Arya accepteerde, zouden de noordelijke heren die zich hier hadden verzameld om getuige te zijn van het huwelijk geen reden hebben om aan haar authenticiteit te twijfelen. Kloek en Leisteen, Hoerendood Omber, de ruziënde Ryswels, Hoornwouds mannen en Cerwyns neven, de dikke heer Weyman Manderling... niet een van hen had Ned Starks dochters ook maar half zo goed gekend als hij. En mochten sommigen twijfels koesteren, dan zouden ze vast wijs genoeg zijn om die niet uit te spreken.

Ze gebruiken mij om het bedrog te verhullen, zodat het uiteindelijk hoogstens mij de kop kan kosten. Daarom had Rous Bolten hem weer als heer aangekleed, om zijn rol te spelen bij deze schijnvertoning. Zodra dat achter de rug was, zodra hun valse Arya eenmaal veilig getrouwd zou zijn, dan zou Bolten geen behoefte meer hebben aan Theon de Overloper. 'Doe nu wat we je vragen en wanneer Stannis eenmaal is verslagen, bespreken we wel hoe we je op je vaders zetel kunnen krijgen,' had de heer gezegd, met die zachte stem van hem, gemaakt voor leugens en geruchten. Theon had er nooit één woord van geloofd. Hij zou deze dans met hem meedansen omdat hij nu eenmaal geen keus had, maar uiteindelijk... *Hij zal me aan Rammert teruggeven, dacht hij, en Rammert zal me nog een paar vingers afnemen voor hij me weer in Riekt verandert.* Tenzij de goden het goed met hem voorhadden en Stannis Baratheon zich op Winterfel zou storten en iedereen daar aan zijn zwaard zou rijgen, hem inclusief. Dat was het mooiste wat hij kon hopen.

Het was warm in het godenwoud, vreemd genoeg. Erbuiten was Winterfel in de greep van strenge witte vorst. De paden waren verraderlijk, bedekt met zwart ijs, en rijp schitterde in het maanlicht op de gebroken ruiten van de Glazen Tuin. Plakken vuile sneeuw lagen hoog tegen de muren op en hadden elke inham en hoek opgevuld. Soms was de sneeuw zo hoog opgewaaid dat zelfs de deuren onzichtbaar waren geworden.

Onder de sneeuw lagen grijze as en sintels en hier en daar een zwartgeblakerde balk of een stapel botten, getooid met stukken huid en plukken haar. IJspiegels zo lang als lansen hingen van de kantelen en vormden een franje aan de torens als de witte snor van een oude man. Maar binnen het godenwoud bleef de grond vorstvrij en stoom steeg op uit de hete bronnen, zo warm als de adem van een baby.

De bruid ging gekleed in wit en grijs, de kleuren die de echte Arya gedragen zou hebben als ze lang genoeg had geleefd om te trouwen. Theon was in het zwart en goud; zijn mantel was op zijn schouder vastgespeld met een ruwe ijzeren kraken, die een smid in Terpsteet voor hem geslagen had. Maar onder zijn kap was zijn haar wit en dun, en zijn grauwe huid leek op die van een oude man. *Eindelijk een Stark*, dacht hij. Arm in arm liepen de bruid en hij onder een gebogen stenen poort door, terwijl mistlierten zich rond hun benen bewogen. Het getrommel klonk zo trillend als het hart van een maagd, de fluiten hoog, lieflijk en aanlokkelijk. Boven de bomen stond de maan-sikkel aan de zwarte hemel, half gehuld in mist, als een oog dat door een zijden sluier gluurde.

Theon Grauwvreugd was geen vreemde in dit godenwoud. Als kind had hij hier vaak gespeeld: steentjes keilen over de koude zwarte poel onder de weirbomen, schatten verstoppertje in de holle boomstam van een oude eik, eekhoorns achtervolgen met een zelfgemaakte boog. Later, toen hij ouder was, liet hij zijn blauwe plekken weken in de warme bronnen na de vele oefengevechten met Robb, Jory en Jon Sneeuw op de binnenplaats. Tussen deze kastanjes, iepen en krijgsdennen had hij geheime schuilplaatsen ontdekt waar hij heen kon gaan wanneer hij even alleen wilde zijn. Hier had hij ook voor het eerst een meisje gekust. Later had een ander meisje een man van hem gemaakt op een rafelige deken in de schaduw van die hoge grijsgroene pijnboom.

Hij had het godenwoud nooit in deze toestand gezien: grijs en spookachtig, vol warme mist en zwevende lichtjes en fluissterende stemmen die van overal en nergens leken te komen. Onder de bomen sloeg de stoom van de warme bronnen af.

Warme dampen stegen op uit de aarde. Ze hulden de bomen in hun vochtige adem en klommen langzaam tegen de muren op om grijze gordijnen voor de toeziende vensters te hangen.

Er was een soort pad, een kronkelend voetpad van gebarsten steentjes die begroeid waren met mos en half begraven lagen onder opgewaaide aarde en gevallen bladeren; het was een verraderlijk pad vanwege de dikke bruine wortels die zich eronder naar boven drongen. Hij leidde de bruid eroverheen. *Jeane heet ze, dat rijmt op tranen.* Daar mocht hij nu niet aan denken. Als die naam zijn lippen zou ontglippen, zou het hem een vinger of een oor kosten. Hij liep langzaam en nam iedere stap behoedzaam. Vanwege zijn ontbrekende tenen strompelde hij wanneer hij zich haastte, en het ging niet aan dat hij struikelde. Bedierf je heer Rammerts bruiloft door een misstap, dan zette hij je je onhandigheid betaald door de brutale voet af te hakken.

De mist was zo dik dat slechts de dichtstbijzijnde bomen zichtbaar waren; daarachter waren lange schaduwen en flauwe lichtjes te zien. Kaarsen flakkerden naast het voetpad en tussen de bomen als bleke vuurvliegjes in een warme grijze soep. Het gaf het idee van een vreemd soort onderwereld, een tijdloze plaats tussen de werelden, waar de verdoemden weeklagend ronddoolden tot ze de weg vonden naar wat voor hel ze ook hadden verdiend voor hun zonden. *Zijn we dan al dood? Is Stannis gekomen om ons in onze slaap te vermoorden? Moet de strijd nog beginnen, of is hij al gestreden en verloren?*

Hier en daar brandde een toorts gulzig terwijl hij zijn bruinrode gloed op de gezichten van de bruiloftsgasten wierp. Door de manier waarop de mist dat ongrijpbare licht wist te vervormen, leken hun gezichten dierlijk, half menselijk, vertrokken. Heer Kloek werd een mastiff, de oude heer Slot een gier, Hoerendood Omber een waterspuwer, Grote Walder Frey een vos en Kleine Walder een rossige stier, die alleen de ring door zijn neus miste. Rous Boltens eigen gezicht was een lichtgrijs masker, met twee flinters vuil ijs waar zijn ogen hoorden te zitten.

De bomen boven hun hoofd zaten vol raven met opgezette

veren, die op de naakte bruine takken ineengedoken naar de praalvertoning onder hen staarden. *De vogels van maester Luwin*. Luwin was dood en de toren van hun maester was in brand gestoken, maar de vogels hingen hier nog altijd rond. *Dit is hun thuis*. Theon vroeg zich af hoe dat zou zijn, een thuis te hebben.

Toen scheurde de mist open, als het doek dat opengaat bij het mommersspel om een nieuw tableau te onthullen. Voor hen kwam de hartboom in zicht, met zijn benige takken wijd uitgespreid. Rond zijn brede witte stam lagen de gevallen bladeren in bruine en rode hopen. Hier zaten de meeste raven, en ze prevelden tegen elkaar in de geheime taal van moordenaars. Rammert Bolten stond onder hen, in hoge laarzen van zacht grijs leer en gekleed in een zwartfluwelen wambuis met een roze zijden voering en glinsterende granaatdruppels erop. Een glimlach speelde om zijn lippen. ‘Wie komt daar?’ Zijn lippen waren vochtig en zijn nek stak rood af tegen zijn kraag. ‘Wie treedt daar voor de god?’

Theon antwoordde. ‘Arya van het huis Stark komt hier om in het huwelijk te treden. Deze vrouw, volwassen en ontloken, wettig en edel geboren, is gekomen om de zegen van de goden af te smeken. Wie komt haar opeisen?’

‘Ik,’ zei Rammert. ‘Rammert van het huis Bolten, Heer van het Hoornwoud, erfgenaam van Fort Gruw. Ik eis haar op. Wie geeft haar?’

‘Theon van het huis Grauwvreugd, haar vaders pupil.’ Hij wendde zich tot de bruid. ‘Vrouw Arya, neemt ge deze man tot echtgenoot?’

Ze sloeg haar ogen naar hem op. *Bruine ogen, geen grijze. Zijn ze echt allemaal zo blind? Ze zweeg een tijdje, maar haar ogen smeekten. Dit is je kans, dacht hij. Zeg het ze. Zeg het nu. Schreeuw je naam uit zodat ze het allemaal horen, zeg dat je niet Arya Stark bent, laat iedereen in het noorden horen hoe je gedwongen bent deze rol te spelen.* Het zou haar dood betekenen, uiteraard, en die van hem ook, maar in zijn woede zou Rammert hen tenminste snel doden. De oude goden van het noorden zouden hen die kleine gunst wel verlenen.

‘Ik neem deze man tot echtgenoot,’ fluisterde de bruid.

Rondom hen schitterden de lichtjes van honderd kaarsen zacht door de mist, bleek als omfloerste sterren. Theon stapte naar voren en Rammert en zijn bruid namen elkaars hand en knielden neer voor de hartboom, en bogen ootmoedig het hoofd. De rode, in het weirhout gekerfde ogen staarden op hen neer, de grote rode mond ging open alsof hij lachte. In de takken boven hen kraste een raaf.

Na een kort gebed stonden man en vrouw weer op. Rammert maakte de mantels, die Theon over de schouders van de bruid had gehangen, los en verving de mantel van zware witte wol met de rand van grijs bont en het blazoen van de schrikwolf van huis Stark door een roze mantel, bestikt met rode granaatjes als die op zijn wambuis. Op de rug was de gevilde man van Fort Gruw in hard rood leer afgebeeld, macaber en meedogenloos.

Zo snel was het gebeurd. Een huwelijksplechtigheid duurde maar kort in het noorden. Dat kwam waarschijnlijk omdat ze geen priesters hadden, dacht Theon, maar wat de reden ook was, hij was opgelucht. Rammert Bolten tilde zijn vrouw op en droeg haar de mist door. Heer Bolten en vrouwe Walda volgden, en achter hen de rest. De muzikanten begonnen weer te spelen, en bard Abel zong ‘Twee harten die slaan als een’. Twee van zijn vrouwen voegden hun stem bij de zijne tot een melodieuze geheel.

Theon vroeg zich opeens af of hij geen schietgebedje op moest zeggen. *Zouden de oude goden me horen als ik het doe?* Het waren niet zijn goden, waren nooit zijn goden geweest. Hij was ijzergeboren, een zoon van Piek, zijn god was de Verdronken God van de Eilanden... Maar Winterfel lag vele mijlen van zee. Het was ontzettend lang geleden sinds welke god dan ook hem had verhoord. Hij wist niet meer wie hij was, of wat hij was, waarom hij nog in leven was, waarom hij eigenlijk geboren was.

‘Theon,’ scheen een stem te fluisteren.

Hij hief met een ruk zijn hoofd. ‘Wie zei dat?’ Hij kon alleen de bomen zien en de mist die ze bedekte. De stem was zo zwak

geweest als ritselende bladeren en zo kil als haat. *De stem van een god, of van een geest.* Hoevelen waren er gestorven, die dag dat hij Winterfel veroverde? Hoeveel meer de dag dat hij het weer was kwijtgeraakt? *De dag dat Theon Grauwvreugd stierf zodat hij herboren kon worden als Riekt. Riekt, Riekt, dat rijmt zo'n beetje op paniek.*

Plotseling wilde hij hier zo snel mogelijk weg.

Toen hij eenmaal het godenwoud had verlaten, besprong de kou hem als een uitgehongerde wolf die zijn tanden in hem zette. Hij boog zijn hoofd om zich te beschermen tegen de wind en ging op weg naar de grote zaal. Haastig liep hij achter de lange rij kaarsen en fakkels aan. Ijs knerpte onder zijn laarzen en een onverhoedse windvlaag blies zijn kap naar achteren, alsof een geest met bevroren vingers aan hem zat, begerig hem in het gezicht te staren.

Winterfel zat vol geesten voor Theon Grauwvreugd.

Dit was niet het kasteel dat hij zich herinnerde uit de zomer van zijn jeugd. Deze plek zat vol littekens en bestond uit brokstukken; het was eerder een ruïne dan een verschansing, een trefpunt van kraaien en lijken. De grote dubbele courtinemuur stond nog overeind, omdat graniet zich niet snel aan vuur gewonnen geeft, maar de meeste torens en de burchtwoningen daarachter hadden geen dak meer. Een paar waren ingestort. Stro en hout waren ten prooi gevallen aan de vlammen, totaal of in delen, en onder de gesprongen ruiten van de Glazen Tuin waren het fruit en de groenten die het kasteel in de wintermaanden hadden kunnen voeden nu dood, zwart en bevroren. Tenten stonden op de binnenplaats, half ondergesneeuwd. Rous Bolten had zijn leger binnen de muren gebracht, net als zijn vrienden de Freys; duizenden zaten ineengedoken tussen de ruïnes of samengepakt in de vroegere hofzalen, sliepen in keldergewelven en onder dakloze torens, en in gebouwen die al eeuwen geleden verlaten waren.

Grijze rookpluimen kronkelden omhoog uit de weer opgebouwde keukens en de barakken van de krijgslieden die een nieuw dak hadden gekregen. De kantelen waren bekroond met sneeuw, aan de schietgaten hingen ijspegels. Alle kleur

was uit Winterfel weggelekt tot alleen grijs en wit nog over waren. *De kleuren van Stark.* Theon wist niet of hij dat nu een dreigende of geruststellende gedachte vond. Zelfs de hemel was grijs. *Grijs, grijs en grijzer. De hele wereld was grijs, overal waar je keek, alles was grijs behalve de ogen van de bruid. De ogen van de bruid waren bruin. Groot, bruin en vervuld van vrees.* Het was jammer dat ze zich tot hem had gewend om haar te redden. Wat had ze gedacht, dat hij even zou fluiten om zijn gevleugelde paard te roepen, waarop hij met haar zou wegvliegen van hier? Zoals die helden in die sprookjes waar zij en Sansa zo dol op waren? Hij kon zichzelf niet eens in veiligheid brengen. *Riekt, Riekt, rijmt zo'n beetje op flegmatiek.*

Overal op de binnenplaats hingen half bevroren lijken aan stropen van hennep; de opgezwollen gezichten waren wit van de rijp. Winterfel zat vol zwervers toen Boltens leger het kasteel bereikte. Meer dan vijftientig waren er met speerpunten verdreven uit de holen die ze tussen de vervallen woongedeelten en torens van het kasteel hadden gemaakt. De brutaalsten en strijdlustigsten waren meteen opgehangen, de rest werd aan het werk gezet. Doe wat ik zeg, zei heer Bolten tegen hen, dan zou hij ze genadig zijn. Steen en hout waren volop voorradig met het wolfswood zo dicht in de buurt. Solide nieuwe poorten waren het eerst verrezen, om de verbrande toegangen te vervangen. Daarna was het ingestorte dak van de Grote Zaal opgeruimd en was er zo snel mogelijk een nieuw dak geplaatst. Toen dat werk gedaan was, liet heer Bolten de arbeiders ook ophangen. Hij hield zich aan zijn woord, want genadig als hij was liet hij er geen eentje villen.

Tegen die tijd was de rest van Boltens leger aangekomen. Toen de wind uit het noorden huilend opstak, hingen ze het wapen met de hertenbok en de leeuw van koning Tommen boven aan de muren van Winterfel, eronder hingen ze de gevilde man van Fort Gruw. Theon arriveerde in de groep van Barber Dustin, met de vrouwe zelf aan het hoofd, haar rekruten uit Terpsteet en de toekomstige bruid. Vrouwe Dustin had erop gestaan dat zij voorgedragen van vrouwe Arya zou zijn tot ze ge-

huwd was, maar dat moment was nu voorbij. *Ze behoort nu Rammert toe. Ze heeft de woorden uitgesproken.* Door dit huwelijk zou heer Rammert heer van Winterfel worden. Zolang Jeane haar best deed hem niet in woede te doen ontsteken, zou hij geen reden hebben haar kwaad te doen. *Arya. Haar naam is Arya.*

Al droeg hij met bont gevoerde handschoenen, Theons handen begonnen al snel pijnlijk te kloppen. Vaak deden zijn handen het meest pijn, vooral aan zijn ontbrekende vingers. Was het echt waar dat vrouwen ooit hadden verlangd door hem te worden aangeraakt? *Ik heb mezelf Prins van Winterfel genoemd, dacht hij, en dat was het begin van dit alles.* Hij had gedacht dat er honderd jaar lang liederen over hem zouden worden gezongen, en dat er verhalen over zijn moed de ronde zouden doen. Maar als er nu al iemand over hem sprak, dan was het als Theon de Overloper, en de verhalen zouden alleen over zijn verraad gaan. *Dit is nooit mijn thuis geweest. Ik werd hier gegijzeld.* Heer Stark had hem niet slecht behandeld, maar de lange stalen schaduw van zijn tweehandig zwaard had altijd tussen hen in gezweefd. *Hij was aardig voor me, maar toonde geen warmte. Hij wist dat hij me op een dag misschien ter dood zou moeten brengen.*

Theon hield zijn ogen neergeslagen terwijl hij de binnenplaats overstak, tussen de tenten door. *Ik heb leren vechten op deze binnenplaats, dacht hij, en hij herinnerde zich mooie, warme zomerdagen waarop hij oefende tegen Robb en Jon Sneeuw onder het toezien van de oude ser Rodrik.* Dat was de tijd dat hij nog niet verminkt was, toen hij een zwaardgevest nog even goed kon vasthouden als ieder ander. Maar er waren ook somberder herinneringen aan deze binnenplaats verbonden. Dit was de plek waar hij Starks mannen had verzameld in de nacht dat Bran en Rickon het kasteel uit waren gevlucht. Rammert heette toen nog Riekt en stond toen nog aan zijn zijde, terwijl hij hem toefluisterde dat hij een paar van zijn gevangenen moest laten villen, zodat ze zouden vertellen waar de jongens heen waren gegaan. *Er wordt hier niemand gevild zolang ik Prins van Winterfel ben, had Theon geant-*